

Silver Talts, Enno Tshetshin, Enn ja Henn Vilbaste, kelledele suur tänu.

Kirjandus: HAAPALA, J. & SAUROLA, P., 1989. Petolintujen pesintä ja petolintukantojen seuranta Suomessa 1988. Lintumies, 24, 1: 27-36. - PEKKALA, S., 1989. Petolintujen pesinnästä Varsinais-Suomessa 1988. Ukuli, 20, 2: 4-8.

KANAKULLI PESITSEMISEST NEERUTI ÜMBRUSES

**On the Breeding of *Accipiter gentilis*
at Neeruti, Viru district
Marek V a h u l a**

Kanakull on Neeruti röövlindude uurimisalal liik, kelle arvukus on hakanud tõusma. Kui aastatel 1986-89 oli liigi keskmine arvukus 100 km² alal 2.5 paari, siis 1989.a. elas vaatlusalal juba 4 paari haukaid.

Samas peab märkima, et liik pole Neerutis olnud edukas pesitseja: 8 pesitsusjuhu andmeil on lennuvõimestunud keskmiselt üks poeg paari kohta. Igal edukalt pesitsenud paaril lennuvõimestus keskmiselt 2 poega, täpselt pooltel juhtudel on aga pesaelu ebaõnnestunud. Kahel korral on pesas olnud mädamunad, ühel juhul rüüstati munadega pesa metsnugise poolt ning üks pesa hüljati haudeperioodil liigse häirimise tõttu (lindude pesitsusala läheduses toimusid orienteerumisvõistlused).

Mitu pesa on linnud hüljanud raietegevuse tõttu. Kui näiteks 1987.a. pesitses haukapaar raiesmiku servast vaid 100 m kaugusel (lennuvõimestus koguni 4 poega), siis järgmise aasta varakevadel raiet jätkati ning linnud jätsid pesapaiga maha. Nüüd aga oli pesitsusala muutunud sobivaks hiireviudele, kes 1989.a. kevadel asustasidki kanakulli vana pesa. Sarnane näide on tuua ka 1989. aastast, mil veebruaris-märtsis (kui kanakullid hoidsid juba territooriumi) tehti ühe haukapesa

lähedal raiet. Seekord rajasid linnud uue pesa umbes 600 m kaugusele.

Paar sõna veel ühest omapärasest kanakulli pesast. See asus nn. tuulepesa peal, millest kasvasid oksad aina ülespoole ja hakkasid pesitsemist segama. Mitu aastat ei saanudki linnud pesa kasutada. Lõpuks kasvasid oksad küllaltki tihedaks ning nende peale rajati uus pesa, mis asus ca 20 cm vanast pesast kõrgemal.

Kaks viimast tähelepanekut kui head näited kanakulli kohanemisest ebatavaliste olukordadega annavad lootust, et selle liigi seisund hakkab paranema.

KODUTUVIDE LOENDAMISEST TALVEL

Is it Possible to Census *Columba livia* in Winter?

Jaanus E l t s

Kodutuvi on lind, kelle kohta rohkem halba kui head kuuludub. Ka linnu-uurijad on sellele liigile justkui selja pööranud. Ometi on ta üks meie tuntumaid linde, mõnel pool pealegi väga arvukas.

Isegi talilinnuloendustega seoses on kodutuvi olnud vaidlusobjektiks - loendada teda või mitte. Viimase ankeedi järgi kuulub kodutuvi loendamisele. Et ma aga mitmetelt vaatlejatelt olen kuulnud nurinat, nagu oleks selle liigi arvukuse hindamine keeruline või hoopis võimatu, siis püüdsin jälgida ühe tuvikogumi suurust Tallinnas Jaani kiriku lähikonnas. Tavaliselt on suurem hulk tuvisid koondunud ümber kiriku paiknevatel kõnniteedele ja murulappidele, lumevabal ajal jalutavad nad toiduotsingul meelsasti ka kiriku ees oleval parkimisplatsil. Tuvide talviseks kogunemiseks on siin soodsad tingimused. Esiteks hoitakse kõnniteed pidevalt lumevabad, mitmed teelõigud on aga vähekasutatavad, mistõttu tuvid võivad neil rahulikult tegutseda. Ilma tungiva vajaduseta tuvid lumele ei